

SPOKEN, VLOGS EN PIRATEN

Verhalen voor jongeren in de onderbouw

Pam Smy. (2017). *Thornhill*. Amsterdam: Ploegsma. Isbn 978 90 216 7773 6, € 19,99, 539 blz.

Carry Slee. (2017). *#LaatsteVlog*. Amsterdam: Overamstel. Isbn 978 90 488 3937 7, € 14,99, 207 blz.

Rob Ruggenberg. (2017). *Piratenzoon*. Amsterdam: Em. Querido's Kinderboeken. Isbn 978 90 451 2103 1, € 15,99, 327 blz.

Carry Slee en Rob Ruggenberg behoren tot de meest gelezen jeugdboekenauteurs in Nederland. Beide schrijvers bevestigen hun reputatie met uitstekend geschreven nieuwe verhalen voor lezers van twaalf jaar en ouder. Van de Engelse Pam Smy zullen nog maar weinig lezers gehoord hebben. Daarin gaat wellicht verandering komen met de publicatie bij Ploegsma van het door haarzelf geschreven en geïllustreerde *Thornhill*. Imme Dros nam de vertaling van deze intrigerende graphic novel voor haar rekening.

Een spookachtig meisjestehuis

Pam Smy doceert illustratie op de Cambridge School of Art in haar woonplaats Cambridge, een baan die ze combineert met haar carrière als illustratrice. Ze publiceerde voor tal van prominente Engelse uitgeverijen en debuteert nu in ons land met *Thornhill*. Deze lijvige roman bestaat feitelijk uit twee verhalen met elk een eigen hoofdpersoon.

Mary Baines (13) woont in een meisjestehuis, Thornhill. Het is het jaar 1982 en in dagboekvorm lezen we hoe Mary zich er doodongelukkig voelt. Ze wil niets liever dan vriendinnen maken, maar dat

is onmogelijk omdat een andere bewoonster (in het verhaal op een afstandelijke manier 'zij' genoemd) haar voortdurend het leven zuur maakt en ook de andere meiden tegen haar opzet. Het resultaat is dat Mary zich in toenemende mate afsondert, zich opsluit in een eigen denkbeeldige wereld, waar ze haar vrienden vindt in de vorm van zelfgemaakt speelgoed, poppen met wie ze al haar zorgen deelt. Die zorgen worden groter naarmate de pesterijen toenemen. Steeds meer kinderen verlaten Thornhill, en dan breekt het moment aan dat enkel Mary en haar kwelgeest overblijven. Mary is vast van plan zich op haar te wreken, maar het loopt anders.

De andere verhaallijn speelt zich af in het heden en heeft als hoofdpersoon Ella. Ella is na het overlijden van haar moeder met haar vader verhuisd, en ze kijkt vanuit haar slaapkamer uit op het vervallen en verlaten Thornhill. Helemaal verlaten is het er niet, want het valt haar op dat er zo nu en dan licht brandt in een van de bovenkamers. Bovendien ziet ze in de tuin een onbekend meisje dwalen. Ella's nieuwsgierigheid is gewekt en ze gaat op onderzoek uit. In de tuin vindt ze een poppenhoofd en later ook een pop die op een lugubere manier aan een strop bungelt. Ella lapt de poppen thuis op en legt ze terug in de tuin bij Thornhill. Tijdens een van de bezoeken aan het voormalige weeshuis staat ze oog in oog met het onbekende meisje. Ze volgt haar en daalt af in een kelder waar ze opnieuw de resten van poppen vindt. Langzaam maar zeker komen de twee verhaallijnen tot elkaar en groeit de geschiedenis uit tot een climax.

De zwart-witillustraties en de tekst vullen elkaar goed aan. Het duurt even

eer je beseft wat beide verhaallijnen met elkaar te maken hebben, maar uiteindelijk komt alles onvermijdelijk op een dramatische manier samen. *Thornhill* is een spannende en boven alles mysterieuze, spookachtige geschiedenis met als belangrijke thema's vriendschap, pesten, vertrouwen en verraad. Het hele boek – omslag, tekst en afbeeldingen – ademt een sinistere, sombere sfeer. Wie houdt van opgeruimde verhalen met een wensvervullend en gelukkig slot kan deze graphic novel beter dichtslaan. Maar dan mis je wel een geweldig verhaal dat nog heel lang in je hoofd blijft zitten.

Een laatste vlog

Carry Slee is de meest bekende en verfilmde jeugdboekenauteur van ons land. Hele generaties zijn met haar boeken opgegroeid. Negen keer won ze de prijs van de Nederlandse Kinderjury en vijfmaal de Jonge Jury. Van haar boeken zijn inmiddels vijf miljoen exemplaren verkocht.

Haar nieuwste boek, *#LaatsteVlog*, speelt zich af in de onlinewereld van videoweblogs, oftewel vlogs. Noud en Gijs trainen voor de marathon in New York. Maar als Noud zijn vriend in een noodsituatie laat vallen, zegt Gijs de vriendschap op. Niet alleen Gijs, maar de hele klas maakt Noud uit voor lafaard. Behalve Roos, die stiekem verliefd op hem is. Om te bewijzen dat hij geen watje is, gaat Noud met hulp van Roos vloggen en haalt hij een extreme stunt uit.

Tegelijkertijd ziet Roos haar fijne leventje veranderen wanneer de dochter van haar stiefvader bij hen komt wonen. Waarom doet die ineens zo bitchy en wil ze steeds geld lenen? Roos en Noud komen erachter dat ze verstrikt is geraakt in enge praktijken. Er is maar één manier

om alles te bewijzen: het maken van een laatste vlog die de wereld zal veranderen.

Kenmerkend voor het werk van Slee heeft ook dit boek weer een boodschap. De auteur vertelt niet alleen een onderhoudende en spannende geschiedenis, maar waarschuwt de lezer bovendien voor de gevaren op het internet, in het bijzonder grooming. En ook dit verhaal is weer filmwaardig. Sterker nog: de filmrechten zijn al verkocht en de bedoeling is dat *#LaatsteVlog* in het najaar van 2018 in de bioscopen is te zien. Dan hebben we het al weer over de negende verfilming van een boek van Slee. Van een eerder verhaal, *Kapot* (2015), is het scenario klaar en zullen de opnames binnenkort plaatsvinden.

Piratenzoon

Zain, de zoon van een beruchte piraat en een moeder van Nederlandse komaf, groeit aan het begin van de zeventiende eeuw op in een kleine harem in Salee, een zeeroversnest aan de Marokkaanse kust. Spaanse soldaten nemen hem gevangen en hij moet als slaaf werken op een oorlogsschip. Als waterjongen is het zijn taak de 250 roeiers aan boord van water te voorzien. Het leven aan boord

is bepaald geen pretje. Zain deelt zijn ellende met tal van Turkse en Marokkaanse galeislaven. Zij roeien met acht grote galeien uit Spanje naar Zeeland om te vechten tegen de opstandelingen daar. Ondertussen hoopt hij vurig dat zijn vader hem vrij zal kopen. Gedurende de reis worden de galeien bestookt door Engelse en Nederlandse oorlogsschepen. Slechts enkele galeien bereiken veilig de haven van Sluis. De andere galeien zinken. Omdat de Nederlanders het Spaanse galeiengevaar voor eens en altijd willen uitroeien, slaat prins Maurits het beleg voor Sluis. Hij is vast van plan de stad uit te hongeren. De Spanjaarden in Sluis hebben genoeg te eten, maar Zain en de andere vijftienhonderd Moorse galeislaven wacht de hongerdood.

Ruggenberg is een verhalenverteller pur sang. Hij is helemaal op dreef wanneer hij vertelt over onderwerpen uit het verleden. *Piratenzoon* is een historische jeugdroman, gebaseerd op verhalen van ooggetuigen en op oude documenten uit de zeventiende eeuw. Het is de moeite waard een bezoek te brengen aan de website van Ruggenberg (<www.ruggenberg.nl>). De auteur gaat hier uitgebreid in op de ontstaansgeschie-

denis van zijn boeken en hij geeft de bezoeker bovendien veel achtergrondinformatie. Over *Piratenzoon* schrijft hij: 'De verschrikkelijke galeienoorlog in de Zeeuwse en Vlaamse wateren is een vergeten hoofdstuk uit onze tachtigjarige Opstand tegen de Spanjaarden. De ontberingen die de Noord-Afrikaanse en Turkse roeislaven hier leden zijn ongekend. Vastgeklonken aan hun roeibanen gingen de roeiers mee ten onder als de galeien door de Nederlanders tot zinken werden gebracht. *Piratenzoon* laat zien hoe kinderen tijdens een oorlog vermalden kunnen worden tussen legers en religies. Wat dat betreft is dit boek helaas zeer actueel.'

Ruggenberg zelf noemt *Piratenzoon* misschien wel zijn beste boek tot nog toe. Daarin kon hij weleens gelijk hebben. Het verhaal fascineert vanaf de eerste bladzijde en is werkelijk superspannend. Universele thema's als vriendschap en liefde maken deze historische jeugdroman tot een verhaal van alle tijden. Wat mij betreft een formidabel boek. ■

Rob van Veen

Voor meer informatie over deze maar ook andere boeken, ga naar <www.eenboekjeopen.nl>.